

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát
Křížová 22, 603 00 Brno**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-2525/23-B
Sp. zn. ČŠIB-S-182/23-B

Název	Lesní základní škola Otakárek, s.r.o.
Sídlo	Myslínova 2699/23a, Královo Pole, 612 00 Brno
E-mail	info@skolaotakarek.cz
IČO	29 269 873
Identifikátor	691 015 791
Právní forma	společnost s ručením omezeným
Zastupující	Mgr. et Mgr. Zuzana Čížková
Zřizovatel	Mgr. et Mgr. Zuzana Čížková, Havlíčkova 248 664 01 Řícmanice
Místo inspekční činnosti	č.p. 65, Křtiny
Inspekční činnost na místě	5. 12. 2023 – 6. 12. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost na žádost podle § 174 odst. 7 ve smyslu odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Lesní základní škola Otakárek, s.r.o. (dále „škola“) vykonává činnost základní školy a školní družiny. Činnost školní jídelny-výdejny, uvedenou v rejstříku škol a školských zařízení, škola v době inspekční činnosti nevykonávala. Vzdělávání žáků probíhá v pronajatých prostorách historické budovy, která se nachází v centru městyse Křtiny.

Škola svým konceptem vychází ze zásad lesní pedagogiky, čerpá i z dalších pedagogických přístupů (intuitivní pedagogika, prožitkové učení, projektové vyučování, Hejného metoda výuky matematiky aj.). Ve své profilaci uvádí i podporu jazykového vzdělávání.

V době inspekční činnosti se prezenčně ve dvou třídách vzdělávalo deset žáků prvního, třetího až pátého ročníku, z toho šest žáků s potřebou podpůrných opatření. Dalších 15 žáků bylo vzděláváno formou individuálního vzdělávání. Zájmového vzdělávání, které bylo realizováno v jednom oddělení školní družiny, se účastnili všichni prezenčně vzdělávaní žáci školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Deklarovanou vizi, uvedenou ve Školním vzdělávacím programu pro základní vzdělávání (dále „ŠVP ZV“) jako hlavním strategickým dokumentu, se škole daří naplňovat zatím částečně. Úspěšně je podporováno environmentální vzdělávání žáků. Kromě vyučovacích předmětů vytvořených z jednotlivých vzdělávacích oblastí škola do svého učebního plánu zařadila i vyučovací předměty, které integrují více vzdělávacích oblastí, a vytvořila tím vhodné podmínky pro realizaci projektové výuky. Pro rozvoj jazykových dovedností žáků a zavádění prvků metody CLIL do výuky je přínosné působení pedagogů, kteří dobře ovládají anglický jazyk. Nedostatkem však je, že škola pro vyučovací předmět anglický jazyk ve třetím ročníku nedodržela povinnou týdenní časovou dotaci stanovenou rámcovým učebním plánem. Žáci třetího ročníku byli v anglickém jazyce vzdělávání jednu vyučovací hodinu místo požadovaných tří hodin. Také záměr školy budovat individuální zodpovědnost každého účastníka za své vzdělávání se zatím nedaří u všech žáků, což vyplynulo z inspekčních hospitací.

Ředitelka je zakladatelkou školy a její zainteresovanost na dobrém chodu školy je značná. Jejím hlavním cílem po nástupu na vedoucí pracovní místo bylo nastavit chod školy po stránce materiální i personální. Soustředila se i na navázání spolupráce s organizacemi a institucemi, které se zaměřují na environmentální a ekologickou výchovu. Řízení školy je z velké míry založeno na úzké týmové spolupráci ředitelky s ostatními pracovníky školy. Vzájemná informovanost a sdílení pedagogických zkušeností a postupů probíhá jednak neformálně při každodenním kontaktu, popř. prostřednictvím školního elektronického systému, ponejvíce pak na jednání pedagogické rady. V nedostatečné míře se zde však pedagogické pracovníce zabývají vzdělávacími výsledky žáků. Chybí jejich podrobnější rozbor a stanovení konkrétních opatření vedoucích ke zlepšování výsledků vzdělávání jednotlivců. Postupy a nástroje pro kontrolu a monitorování pedagogického procesu jsou nesystematické a neúčinné. Ředitelka neprovádí u většiny pedagogických pracovníků včetně vychovatelek školní družiny hospitační činnost, těm tak chybí zpětná vazba o kvalitě jimi poskytovaného vzdělávání. Od vzniku školy ředitelka usiluje o stabilizaci a kvalifikovanost pedagogického sboru, což se jí daří pouze v základní škole. Pro zachování kontinuity zájmového vzdělávání je méně příznivé, že je provoz školní družiny každý den zajišťován jinou vychovatelkou, z nichž pouze jedna splňuje požadavky na odbornou kvalifikaci. Pozitivem je, že pedagogické pracovníce mají zájem o zvyšování svých

profesních dovedností prostřednictvím smysluplně volených akcí v rámci dalšího vzdělávání.

Výchovná poradkyně společně s ředitelkou, která je i metodičkou prevence, zajišťují poradenské služby ve škole prostřednictvím školního poradenského pracoviště (dále „ŠPP“). Předávání informací o výchovných či vzdělávacích obtížích žáků mezi členkami ŠPP je založeno na každodenním setkávání, během kterého řeší vzniklé problémy a přijímají případná opatření. Žákům vyžadujícím podporu (např. z důvodu ohrožení školní neúspěšností) vypracovávají ve spolupráci se zákonnými zástupci plán pedagogické podpory, který pravidelně vyhodnocují a dále na základě závěrů aktualizují. Ve výuce se podpoře žáků věnuje i školní asistentka a asistentka pedagoga. Ze sledovaného průběhu vzdělávání však vyplynulo, že jejich činnost byla více přínosná pro ostatní žáky než pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Občas docházelo k situacím, kdy žáci se SVP nebyli do výuky dostatečně zapojováni a věnovali se nahodilým činnostem dle svého výběru. Škola věnuje dostatečnou pozornost preventivním aktivitám, které jsou promyšleně zahrnuty do výuky a do činnosti školní družiny. Případné vzniklé problémy aktivně řeší a v případě potřeby se obrací na odborníky. V tomto školním roce na základě vyhodnocení situace škola svoje preventivní aktivity zaměřuje na prevenci zneužívání návykových látek. Pro zajištění bezpečného prostředí při vzdělávání žáků má škola vytvořený systém pravidel.

Škole se podařilo zajistit dobré materiální podmínky pro naplňování školních vzdělávacích programů. Vnitřní prostory jsou svým členěním vhodně uzpůsobeny pro individuální potřeby jednotlivých žáků a jejich relaxaci, pro samostatné činnosti či práci v malých skupinách. Učební pomůcky, materiál pro tvoření, hry, stavebnice, knihy, encyklopedie i prostředky digitálních technologií jsou žákům volně dostupné. Pro chvíle oddechu a zklidnění mohou žáci využívat tzv. tichou místnost. Přilehlé obecní dětské hřiště umožňuje žákům i účastníkům školní družiny odpočinkový pobyt venku. Blízkost lesů vytváří vhodné podmínky pro činnosti zaměřené na environmentální tematiku. Ke zkvalitňování materiálních podmínek i průběhu vzdělávání žáků ředitelka využívá finanční prostředky ze školního a z dotačních programů. Z projektové činnosti byla personální oblast posílena o školní asistentku, pořízeny prostředky digitálních technologií a organizováno další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Škola v době inspekční činnosti nezajišťovala obědy pro své žáky, a to na základě podepsaných vyjádření zákonných zástupců všech žáků školy, kteří neměli o poskytování stravování zájem.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Integrovaný pojetí výuky, nastavené v ŠVP ZV, vhodně podporuje projektovou a badatelskou výuku. Víceoborové propojení učebního obsahu, umožňující chápání světa v komplexním pojetí a v souvislostech, bylo též patrné ve sledované výuce. Pozitivním vzorem žákům byli všichni dospělí, jejichž trpělivý přístup založený na respektu individuality každého žáka provázel celý průběh vzdělávání. Pedagogické pracovníce vedly žáky k vyjadřování svých myšlenek a názorů, otevřenosti a upřímnosti. Vyučování probíhalo v dopoledních a odpoledních blocích. Pravidelně začínalo ranním „kruhem“, který se zaměřoval především na rozvoj sociálních a komunikativních kompetencí. Následný úvodní výklad společný pro všechny žáky byl svou délkou a náročností méně vhodný pro mladší žáky, kteří při něm ztráceli pozornost. Úkoly, rozvíjející téma dne, žáci zpracovávali buď individuálně nebo v menších, věkově smíšených skupinách, v nichž měli dostatečný prostor pro vzájemnou kooperaci. Zejména starší žáci měli možnost výběru úkolů podle svých možností a schopností a jasně stanovená kritéria výstupu zpracovaného úkolu. Nároky na mladší žáky

byly často snižovány, zpracovávali úkoly odpovídající spíše věku předškolních dětí. Zvolená organizace výuky v určité míře vyžadovala samostatnost a sebekontrolu žáků, většina z nich přijala odpovědnost za své vzdělávání. Méně se do výukových aktivit dařilo zapojovat žáky s nižším zájmem o určitý vzdělávací obsah. Do konkrétní aktivity se buď nezapojili vůbec, nebo v průběhu její realizace rychle ztráceli pozornost a od činnosti odcházeli.

Pozitivum lze spatřovat ve využívání vhodných příkladů z běžného života, situačního a prožitkového učení, uplatnění prvků metody CLIL. Názornost výuky pedagožky podporovaly rozmanitým množstvím učebních pomůcek a materiálů. Vhodně volenými otázkami a činnostmi bylo u žáků rozvíjeno logické myšlení. U starších žáků byla čtenářská gramotnost podporována promyšlenou prací s textem. Rozvoji čtenářských dovedností u mladších žáků se vyučující věnovaly v menší míře. Pro osvojování čtenářských dovedností a výuku psaní škola zvolila genetickou metodu, z reakcí žákyně prvního ročníku však bylo patrné, že s jistotou ovládá přečíst a napsat pouze některá izolovaná písmena. Čtení krátkého jednoduchého textu do výuky zařazeno nebylo. Na špatný úchop tužky či pera vyučující žáky neupozorňovaly. V anglickém jazyce byly účinně rozvíjeny všechny složky jazyka s ohledem na odlišnou jazykovou úroveň jednotlivých žáků, důraz byl kladen na podporu jejich komunikativních dovedností. Vyučující byla žákům pozitivním mluvním vzorem, anglicky hovořila plyně. Integrovaný vyučovací předmět HRA byl realizován v zámecké zahradě. Při pohybových hrách ve sněhu byly využívány zkušenosti žáků, rozvíjena jejich kreativita, pohybové a sociální dovednosti. Na velmi dobré úrovni byla vedena výuka informatiky, při níž žáci měli možnost prakticky vyzkoušet nabyté poznatky.

Spolupráce vyučujících, asistentek pedagoga a školní asistentky byla z důvodu neujasnění rolí a kompetencí ve výuce účinná jen v některých případech. Rezervy též byly shledány v závěru některých vyučovacích jednotek, kde nebyla věnována dostatečná pozornost shrnutí učiva a zhodnocení práce učitelem a žáky. Zařazené sebehodnocení žáků či vrstevnické hodnocení mělo spíše formální charakter. Z předložených grafických výstupů (pracovní sešity, pracovní listy, vlastní literární tvorba) též bylo patrné, že gramatické správnosti českého jazyka a technice psaní byla v některých případech věnována minimální pozornost. Žáci nebyli na chyby v písemnostech vyučujícími upozorňováni.

Průběh zájmového vzdělávání promyšleně navazoval na vzdělávání základní. Účastníci trávili poměrnou část pobytu v návaznosti na povětrnostní podmínky venku při společných hrách. Pobyt ve vnitřních prostorách byl zaměřen na možnost vybrat si z množství nabízených aktivit na základě vlastní preference. Účastníci si společně hráli, tančili, zpívali a věnovali se výtvarné činnosti. Vychovatelky s žáky komunikovaly s respektem a vstřícně.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V oblasti hodnocení výsledků vzdělávání žáků škola využívá netradiční postupy, jejichž základem je zohlednění individuálních předpokladů každého žáka. Žáci včetně žáků zařazených do individuálního vzdělávání jsou hodnoceni slovně. Zpětnou vazbu o výsledcích vzdělávání žáků získávají vyučující zejména přímo při výukových aktivitách, dále z vypracovaných úkolů v pracovních sešitech, pracovních listech a dalších výstupech, které si žáci zakládají do portfolií. Dalším zdrojem informací o dosažené úrovni výsledků vzdělávání jsou mapy učebního pokroku, které však škola využívá pouze pro některé vyučovací předměty. Z pohovoru s vedením školy a předložených písemných podkladů vyplynulo, že systém sledování míry znalostí a dovedností žáků škola teprve nastavuje. Ten zatím není plně funkční v tom, aby systematicky reflektoval u všech žáků včasné zvládnutí očekávaných výstupů za první stupeň základního vzdělávání.

Přestože ve školním roce 2022/2023 všichni žáci prospěli s vyznamenáním, uplatňované vzdělávací strategie společně s nastavením principu autonomie učení žáka a doposud realizovaným systémem sledování a hodnocení individuálních a skupinových výsledků vzdělávání momentálně dostatečně nezaručují u žáků s nižším zájmem o určité vzdělávací oblasti zvládnutí vzdělávacího obsahu v požadovaném rozsahu. Pozitivem je, že škola není nucena řešit vysoké absence či neomluvené hodiny, kázeňská opatření neukládá. O přezkoušení žáků zařazených do individuálního vzdělávání škola vede záznamy.

Komunikace se zákonnými zástupci probíhá prostřednictvím školního elektronického systému, dvakrát ročně na individuálních osobních schůzkách tzv. tripartitách (rodič – učitel – žák) a neformálně při školních akcích. Méně efektivně je zajišťována průběžná prokazatelná informovanost zákonných zástupců o výsledcích vzdělávání žáků, ti jsou průběžně informováni pouze při osobní komunikaci ve škole.

Individuální nadání či zájmy mohou žáci rozvíjet zejména aktivitami přímo ve výuce nebo prostřednictvím soutěží a olympiád (např. Matematický klokan, Logická olympiáda, Bobřík informatiky, Astronomická olympiáda). Pro žáky škola pořádá projektové dny, výlety, sportovní aktivity, exkurze a besedy s odborníky aj. Žáci vystavují své výtvarné a umělecké výrobky v prostorách školy, prezentují se při divadelních scénkách a představeních na akcích pro rodiče. Ti jako partneři školy ve výchově a vzdělávání mohou být účastníky výuky či se do výuky zapojovat formou odborných ukázek. Vzájemné vztahy jsou pak posilovány jejich zapojením do školních slavností, účastí na výletech apod.

Vedle rodičů jako stěžejních partnerů se škole podařilo navázat spolupráci s dalšími institucemi, organizacemi a sociálními partnery, díky kterým rozšiřuje své vzdělávací portfolio (např. regionální knihovny, Školní lesní podnik Křtiny, místní skauti, Místní akční skupina Moravský kras z.s. aj.). Pro své žáky i veřejnost škola organizuje příměstský tábor. Své vize a pedagogické postupy sdílí s dalšími inovativními školami.

Závěry

Silné stránky

- Škola vhodně zařazenými aktivitami ve výuce posilovala rozvoj vyjadřovacích schopností žáků. (4.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Minimálně prováděná hospitační činnost vedení školy neposkytovala pedagogickým pracovníkům v základní škole a školní družině zpětnou vazbu o kvalitě jejich práce. (2.1)
- Uplatňované vzdělávací strategie a doposud realizovaný systém sledování výsledků vzdělávání žáků spolu s principem autonomie učení žáka momentálně dostatečně nezaručovaly u žáků s nižším zájmem o určité vzdělávací oblasti zvládnutí vzdělávacího obsahu v požadovaném rozsahu. (4.2, 5.1)
- Zvolené postupy a nástroje v oblasti hodnocení výsledků vzdělávání žáků nezajišťovaly dostatečnou průběžnou prokazatelnou informovanost zákonných zástupců. (5.1)
- Učitelky nevěnovaly dostatečnou pozornost kontrole písemností žáků, důsledně v nich nevedly žáky k práci s chybou. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Věnovat větší pozornost hospitační činnosti s cílem poskytovat pedagogickým pracovnícům zpětnou vazbu o kvalitě jejich práce, následně přijímat vhodná opatření ke zlepšení vzdělávacího procesu.
- Nadále usilovat o stabilizaci personálního obsazení ve školní družině.
- Nastavit konkrétní pravidla pro poskytování vzdělávání v požadovaném rozsahu ve vztahu k žákům, kteří neprojevují o vzdělávání dostatečný zájem. V rámci vzdělávací autonomie pěstovat u žáků umění přijmout vedle toho, co chci dělat, také to, co musím dělat. Zefektivnit systém, který by umožnil sledovat míru již zvládnutých znalostí a dovedností a současně by zajistil včasné zvládnutí očekávaných výstupů za první stupeň základního vzdělávání.
- Zaměřit se na kvalitněji realizované sebehodnocení žáků. Zefektivnit spolupráci vyučujících s asistentkami pedagoga a školní asistentkou.
- Věnovat více času procvičování čtení a psaní u mladších žáků.
- Důsledně pracovat s chybou v písemnostech žáků.
- Průběžně prokazatelně informovat zákonné zástupce o výsledcích vzdělávání jejich dětí.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zakladatelská listina společnosti s ručením omezeným, poslední změny k 6. 4. 2023
2. Jmenovací dekret ředitelky školy z 1. 4. 2022
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení IZO 181 127 521 – Základní škola, IZO 181 128 811 – Školní družina, IZO 181 139 588 – Školní jídelna-výdejna; údaje platné k 29. 11. 2023
4. Výkaz o základní škole M3 podle stavu k 30. 9. 2022 z 6. 10. 2023, Výkaz o školní družině – školním klubu Z 2-01 podle stavu k 31. 10. 2022 z 8. 11. 2023
5. Nájemní smlouva s městysem Křtiny z 20. 5. 2022 – pronájem nebytových prostor školy, venkovních prostor, nádvoří

6. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Lesní základní škola Otakárek platný od 1. 9. 2022
7. Školní a klasifikační řád Lesní základní škola Otakárek, s. r. o z 1. 9. 2023
8. Plán školního roku 2023/2024 (projektová výuka)
9. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělávání pedagogických pracovníků, osvědčení ze vzdělávacích akcí ve školním roce 2022/2023 do data inspekční činnosti
10. Záznamy z jednání pedagogické rady vedené ve školním roce 2022/2023
11. Hospitační záznam z 18. 10. 2023 (1 ks)
12. Dokumentace k poradenským službám školy: osobní složky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami obsahující doporučení školského poradenského zařízení ve školním roce 2023/2024, plány pedagogické podpory a jejich vyhodnocování (vzorek), Preventivní program školy a preventivní strategie včetně strategie předcházení školní neúspěšnosti a prevence šikany pro školní rok 2023/2024
13. Portfolia žáků, pracovní sešity, mapy učebního pokroku (vzorek)
14. Rozvrhy hodin jednotlivých ročníků ve školním roce 2023/2024
15. Elektronický školní informační systém školy: školní matrika – evidence žáků, elektronické třídní knihy
16. Výroční zpráva o činnosti školy školní rok 2022/2023 Lesní základní škola Otakárek z 30. 9. 2023
17. Školní vzdělávací program pro školní družinu platný od 1. 9. 2023
18. Vnitřní řád školní družiny Lesní základní škola Otakárek, s. r. o. z 1. 9. 2023
19. Smlouva o poskytování služeb (školního stravování) se Střední průmyslovou školou Jedovnice, příspěvková organizace ze 4. 9. 2023
20. Dokumentace k hodnocení ekonomických podmínek a zajištění bezpečnosti žáků v době jejich pobytu ve škole

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Markéta Šustrová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Zora Spurná, školní inspektorka

21. 12. 2023